

ingediend op **1643** (2022-2023) – Nr. 6
28 juni 2023 (2022-2023)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Alessia Claes, Orry Van de Wauwer, Bart Tommelein,
Karl Vanlouwe, Karin Brouwers en Sofie Joosen

over het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan

Documenten in het dossier:

- 1643** (2022-2023) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nr. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4: Verslag van de hoorzitting
- Nr. 5: Verslag

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de resolutie over het conflict over Nagorno-Karabach, die op 14 oktober 2020 werd aangenomen door het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 486/1-3);
 - 2° het antwoord van de Europese Commissie van 22 januari 2021 op de resolutie van het Vlaams Parlement van 14 oktober 2020 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 486/4) over het conflict over Nagorno-Karabach, waarin:
 - a) de Europese Commissie verklaart dat ze het Vlaams Parlement erkentelijk is voor het aannemen van de resolutie en haar waardering uitspreekt voor het feit dat het Vlaams Parlement aandacht aan die kwestie heeft geschonken;
 - b) Josep Borrell Fontelles, de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, verwijst naar de verklaring namens de Europese Unie van 19 november 2020, waarin de EU alle partijen heeft opgeroepen om zich strikt aan het staakt-het-vuren te houden om te voorkomen dat er nog meer dodelijke slachtoffers zouden vallen, en waarin de Unie de mening heeft uitgesproken dat er nieuwe inspanningen nodig zijn om via onderhandelingen tot een alomvattende en duurzame regeling van het conflict te komen, ook voor de status van Nagorno-Karabach;
 - c) de Commissie erop wijst dat de EU bereid is een rol te spelen bij het ondersteunen en vormgeven van een duurzame regeling voor het conflict in Nagorno-Karabach, in nauwe samenwerking met en aanvullend op het werk van de covoorzitters van de groep van Minsk;
 - d) de Commissie aangeeft dat de EU nadenkt over de mogelijke rol die ze kan spelen bij het bewaren van vrede en bij de wederopbouw ter plaatse, om zo het vertrouwen te helpen herstellen en de terugkeer van ontheemde personen naar hun eigen streek te vergemakkelijken;
 - 3° de gewapende aanvallen van Azerbeidzjan begin augustus 2022 in de regio Nagorno-Karabach en de gewapende aanvallen uitgevoerd door Azerbeidzjaanse troepen in de nacht van 12 en 13 september 2022, die onder meer gericht waren op civiele infrastructuur in de zuidelijke en zuidoostelijke regio's van het soevereine grondgebied van de Republiek Armenië, waarbij meer dan 200 Armeense burgers om het leven kwamen;
 - 4° de beslissing van de Europese Raad van 17 oktober 2022 om aan de Armeense kant van de internationale grens met Azerbeidzjan tot veertig EU-monitoringdeskundigen in te zetten om de situatie in de regio te monitoren, te analyseren en erover te rapporteren. De doelstelling van die EU-monitoringscapaciteit is om de vrede en veiligheid in het gebied te herstellen, het vertrouwen tussen de twee staten tot stand te brengen en de internationale grens tussen de twee staten af te bakenen;
 - 5° de blokkade van de corridor van Laçın, die op 12 december 2022 werd aangevat en die leidt tot het totale isolement van de inheemse Armeense bevolking en tot een totale stopzetting van medische hulp, gastvoer en voedselhulp in de regio. Bovendien zijn er ook honderden mensen door de strenge winter op de weg gestrand in uiterst precare omstandigheden;
 - 6° de beslissing van de Europese Raad van 23 januari 2023 om in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) een civiele missie in Armenië (EUMA) op te zetten met het oog op meer stabiliteit in de grensgebieden van Armenië, en om te zorgen voor vertrouwensopbouw in conflictgebieden en voor een klimaat waarin de betrekkingen tussen Armenië en Azerbeidzjan weer kunnen worden genormaliseerd. De missie telt ongeveer honderd personen, waaronder zo'n vijftig ongewapende waarnemers, en ging van start op 20 februari 2023;

- 7° het oordeel van het Internationaal Gerechtshof van 23 februari 2023 in een door Armenië aanhangig gemaakte zaak, waardoor Azerbeidzjan alle beschikbare maatregelen moet nemen om het onbelemmerde verkeer van personen, voertuigen en goederen in beide richtingen te garanderen;
 - 8° de nieuwe gevechten in het grensgebied tussen Armenië en Azerbeidzjan op 12 mei 2023 waarbij minstens een dode en verschillende gewonden zouden zijn gevallen;
 - 9° de ontmoeting in Moskou op 25 mei 2023 tussen de Armeense regeringsleider Nikol Pasjinjan en de Azerbeidzjaanse president Ilham Aliyev;
 - 10° de ontmoeting tussen de voorzitter van de Europese Raad Charles Michel, de Duitse bondskanselier Olaf Scholz en de Franse president Emmanuel Macron samen met de Azerbeidzjaanse president Ilham Aliyev en de Armeense premier Nikol Pasjinjan in de marge van de bijeenkomst van de Europese Politieke Gemeenschap op 1 juni 2023, waar verschillende onderwerpen zoals connectiviteit, veiligheid en rechten, grensafbakening en het vredesverdrag aan bod kwamen;
 - 11° de hoorzitting over het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan met onderzoeksjournalist en auteur Jens De Rycke (*Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1643/4);
- overwegende dat de hierboven genoemde feiten een flagrante schending zijn van de voorwaarden van het trilaterale staakt-het-vuren van 9 november 2020, op grond waarvan Azerbeidzjan de veiligheid moet waarborgen van de personen, voertuigen en goederen die in beide richtingen door de corridor passeren;
 - toont zich zeer bezorgd over de aanhoudende spanningen en de recentste ontwikkelingen in de regio, en veroordeelt ten eerste de recente schendingen van het staakt-het-vuren van november 2020;
 - veroordeelt met klem de onwettige blokkade van de corridor van Laçın, die ernstige humanitaire gevolgen heeft voor de 120.000 inwoners van Nagorno-Karabach;
 - hoopt dat internationale druk ertoe kan leiden dat de situatie op het terrein zich stabiliseert en de voortdurende agressie wordt gestopt;
 - steunt alle internationale initiatieven die erop gericht zijn om een duurzame oplossing voor dit conflict te vinden – in het bijzonder de EU-monitoringscapaciteit – en die de bevolking van beide landen, ongeacht hun nationale of etnische afkomst, in staat stelt om in vrede en veiligheid te leven;

- vraagt aan de Europese Commissie om:
 - 1° aan te sturen op een internationaal onderzoek naar de gewapende incidenten in augustus en september 2022;
 - 2° elke schending van het staakt-het-vuren van 10 november 2020 te veroordelen, zeer waakzaam te zijn voor elke nieuwe schending en bij nieuwe schendingen te pleiten voor sancties;
 - 3° het mandaat van de EU-monitoringscapaciteit aan te houden zo lang als dat nodig is en daartoe voldoende deskundigen in te zetten, en de capaciteit van de missie in de regio op peil te houden;
 - 4° erop toe te zien dat Azerbeidzjan en zijn bondgenoten de soevereiniteit en territoriale integriteit van Armenië en de mensenrechten in de regio onvoorwaardelijk respecteren;
 - 5° bij Azerbeidzjan aan te dringen op een staking van de vijandelijkheden tegen de bevolking van Nagorno-Karabach en een onmiddellijke opening van de corridor van Laçın;
 - 6° er bij Azerbeidzjan op aan te dringen dat internationale organisaties ongehinderd toegang krijgen tot Nagorno-Karabach om de situatie te beoordelen en de nodige humanitaire bijstand te verlenen;
 - 7° te pleiten voor een onmiddellijke en onvoorwaardelijke terugtrekking van alle Azerbeidzjaanse troepen die zich nog op Armeens grondgebied bevinden;
 - 8° erop toe te zien dat de rechten en veiligheid van de Armeense bevolking in het gebied worden gegarandeerd, gelet op de vrees voor een genocide, en alles in het werk te stellen om te helpen, bijstand te verlenen en meer vooruitgang te boeken met de normalisering van de betrekkingen.